

Adevărul și bunătatea
fără să fie înțeleasă

SFÂNTUL NICOLAE VELIMIROVICI

Lumea întreagă e o lărgă pildă, alcătuită dintr-un exțat număr de părți. Lumea aceasta cu toate dinții însă e

Adevărul și bunătatea

Parbole și istorii cu tâlc
că duhul să înțeleagă cu inimul lor, la care ei nu pot ajunge. Cineva trăiește la frumusețe verăi a multe părți și nu se satură cu ele, iar înarmat cu-i dă odată.

**Antologie realizată de
Adrian Tănăsescu-Vlas**

editura
Σοφίας

București

ia lirică sestetice

din lirica și alătură-

Redactor: Diana-Cristina Vlad

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NICOLAE VELIMIROVICI, sfânt

Adevărul și bunătatea: parabole și istorii cu
tâlc / Sfântul Nicolae Velimirovici; antolog. realizată
de Adrian Tănărescu-Vlas – București: Editura
Sophia, 2019

ISBN 978-973-136-698-2

I. Tănărescu-Vlas, Adrian (antolog.)

Lumea întreagă e o lungă pildă, alcătuită dintr-un sir fără număr de pilde. Lumea aceasta cu toate dintr-însă e trecătoare ca o poveste pe care o auzi și se termină. Dar sămburele de duh ascuns în tâlcul fiecărei pilde e nepieritor. Cei care-și hrănesc numai ochii și urechile cu pildele acestea rămân flămânci duhovnicește, pentru că duhul se hrănește cu miezul lor, la care ei nu pot ajunge. Omul trupesc ia frunzele verzi a multe pilde și nu se satură cu ele, iar foamea nu-i dă odihnă. Însă omul duhovnicesc caută miezul mulțimii de pilde și, hrăndu-se cu miez, e odihnit și are pace. Toate câte există sunt pilde, și toate se înfășoară, ca frunzele și coaja, în jurul unui miez ascuns. Tot ce se întâmplă e țesătura pildei, haina iniției duhovnicești, a miezului, a ceea ce hrănește.

Omul se află aşezat în lume ca împresurat din toate părțile de marea

Înțelepciunii lui Dumnezeu, care i se arată în pilde. Dar cine se uită numai cu ochii nu vede altceva decât valuri, straiul de spumă al mării. Se uită și vede haina firii, dar nu inima ei. Asculta, și aude glasul firii, dar nu-i pătrunde graiul; în auz i se rostogolesc voci care nu spun nimic. Ochiul nu-i făcut să vadă miezul, urechea nu-i făcută să înțeleagă tâlcul. Dar duhul găsește duhul; înțelesul află înțelesul; iubirea simte iubirea.

Săracă și tristă așezare e lumea aceasta! Totul e grabă și trecere, iar cine se apucă și se ține de ea va cădea și va plângе de durere și de rușine. Dar în această așezare se află comoara de învățături a pildelor, iar cine înțelege astfel lumea și se folosește în acest chip de ea nu va cădea, nici nu se va rușina.

Însuși Domnul nostru Iisus Hristos a luat adesea pilde din lume – lucruri și întâmplări – ca să-i învețe mai ușor pe oameni. Și nu o dată scotea învățătură din lucruri de rând, tocmai ca să arate ce pline de miez sunt aceste lucruri, ce tâlcuri adânci se ascund în ele. Cei

mai mulți oameni caută un rost în lucruri neobișnuite, cum ar fi stele căzătoare, cutremure, războie; rari sunt cei ce se apleacă asupra lucrurilor și întâmplărilor de zi cu zi. Iar Cel fără asemănare între cei care au pășit vreodată pe acest pământ, Domnul, a luat anume cele mai de rând lucruri din viața aceasta ca să arate oamenilor tainele vieții veșnice. Ce-i mai de rând ca sarea, aluatul, soarele, vrăbiile, iarba și crinii sălbatici, grâul și neghina, piatra și nisipul? Cine, avându-le zi de zi în fața ochilor, s-ar gândi să caute în ele tainele Împărației lui Dumnezeu? Dar Hristos tocmai pe acestea le-a arătat, tocmai pe acestea le-a supus omului spre chibzuire, dezvăluind, sub simpla lor înfațășare, taine cerești nemăsurate. Tot astfel a luat Domnul întâmplările cele mai obișnuite ca să deslușească întreaga viață în duh a omului, istoria căderii și mântuirii lui, sfârșitul lumii, Înfricoșata Judecată și mila lui Dumnezeu către păcătoși. Veacuri de-a rândul au văzut oamenii întâmplându-se lucruri aidoma celor înfațiate de Hristos în pilda se-

Responsabilul său mănătorului, a grâului și neghinei, a talanților, a fiului risipitor, a lucrătorilor neleguiuți, dar nimeni nu s-a gândit să scoată din frunzișul lor miezul spre hrană duhului, până ce Domnul nu a luat aceste întâmplări drept pilde, tâlcindu-le, scoțându-le sămburale duhovnicești.

Orice adevăr duhovnicesc este din cealaltă lume – lumea duhului, lumea cerească – și poate fi pătruns numai de vederea, auzirea și înțelegerea duhovnicească. Dar adevărurile duhovnicești se cuprind în lume sub chipul lucruriilor și întâmplărilor. Mulți și-au pierdut văzul, auzul și înțelegerea duhovnicească. Ei văd doar chipul dinafară, aud doar glasul dinafară, pătrund doar înșiruirea dinafară a lucruriilor și întâmplărilor. Aceasta e vederea trupească, auzirea trupească și înțelegerea trupească. Hristos cunoaște orbirea oamenilor și, de aceea, Învățătorul preaîntelept, îi duce pe oameni de la lucruri trupești la lucruri duhovnicești și de la fapte trupești la fapte duhovnicești. Iată de ce le vorbea în pilde, în chipuri la îndemâna vederii, auzirii și înțelegерii lor.

Într-un orașel oarecare trăia un om foarte bogat. Casa lui era mică și părăginită. Bogatul nu voia să clădească o casă nouă, ci toti banii și-i strâangea și îi aduna – dar odată, într-o seară, i-a luat foc casa. A sărit din pat fără să se mai îmbrace, a înhățat în pripă bogăția agonisită și a țâșnit afară. Casa s-a prefăcut în cenușă, dar stăpânului nu i-a părut câtuși de puțin rău. El s-a mutat cu avereala sa într-un alt oraș, a clădit o preafrumoasă casă și s-a sălășluit acolo cu bucurie, fără griji.

Care este noima acestei parbole? Orășelul înseamnă această lume, în care oamenii, ca niște musafiri, trăiesc pentru scurtă vreme. Casa mică și veche înseamnă trupul omenesc, casa sufletului. Omul bogat este creștinul înțelept, care a auzit, a pricoput și a pus în inima sa cuvintele lui Hristos: *Ce folos este omului dacă va dobândi întreaga lume, iar sufletul său îl va pierde?* Bogăția adunată înseamnă sufletul

cel bogat al creștinului înțelept, care se străduiește toată viața să trăiască după legea lui Hristos și adună în suflet toate virtuțile, care sunt mai de preț ca aurul, argintul și nestematele. Aurul și argintul duhovnicesc, marea bogăție duhovnicească, sunt credința și nădejdea în Dumnezeu, iubirea către Dumnezeu, rugăciunea, milosârdia, bunătatea, iubirea de pace și iubirea de frați, blândețea și curăția. Ce înseamnă focul care a mistuit casa? Înseamnă moartea trupului. Focul iscat fără veste noaptea înseamnă moartea neașteptată a trupului, a cărei zi și a cărei ceas nu le cunoaște nici un muritor. Trezirea omului bogat din somn în vreme ce ardea casa și mutarea într-un oraș mare înseamnă slobozirea sufletului de trup la vremea morții și mutarea în altă lume. Orașul cel mare este veșnica Împărație a lui Hristos, în care locuiesc îngerii și dreptii. Casa cea preafrumoasă din marele oraș înseamnă sălașul fiecărui suflet drept pe lumea cealaltă, în Împărația cea veșnică și fără de moarte.

Parabola aceasta este limpede și învățătura ei este minunată. Cine are urechi de auzit, să audă! Și nimeni să nu-și pună cine știe ce nădejdi în această viață, care trece zburând atât de repede, ca norul gonit de vânt. Nimeni să nu se mândrească cu trupul său, fiindcă trupul oricărui om este o casă jalnică, pe care moartea o poate face praf în orice clipă. Iar fiecare creștin și fiecare creștină trebuie să se îngrijească neconenit de sufletul lor – de singura bogăție pe care o poate scăpa de moarte și de nimicire. Și cine se îngrijește de sufletul său, acela să asculte cuvintele lui Hristos și să împlinească poruncile Lui. Unora ca aceștia Hristos, Cel bun, le ajută, le ajută neconenit. Și nu-i scapă din ochi, aşa cum maica nu își scapă din ochi pruncul aflat în leagăn. Îl hrănește și îl adapă cu Duhul Său cel Sfânt zi și noapte. Și îi dă înger păzitor, ca să-l păzească în toate căile vieții, iar în ceasul morții să îi ia sufletul și să-l ducă în cereasca Împărație.

Cu cât este mai multă credința, cu atât mai puține sunt grijile. Unul dintre cele mai însemnate rezultate harice ale credinței este acela că ea îl eliberează pe om de multele grijii. Când copilul știe că are tată, care se îngrijește de familie și de toate trebuieile casei, atunci orice grija se încheie degrab prin cântec. Îndată ce pierde conștiința acestui lucru, cântecul amuțește, și orfanul simte asupra sa înrâurirea unui roi de grijii ca a unui roi de viespi.

Cu cât omul încearcă mai abitir să alunge grijile prin propriile puteri, cu atât cade sub înrâurirea grijilor. Atunci, bucuria pleacă, iar din om rămâne doar un sac de piele uscat, plin de mânie și apăcat asupra mormântului.

– La ce bun toate grijile voastre?

Așa sună întrebarea esențială a Mântuitorului către omenirea sfâșiată de grijii. *Care dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge staturii sale măcar un*

cot? (Lc. 12, 25). La ce bun toate grijile voastre, dacă mâine dimineață n-o să răsară soarele? Iar Cel Ce Se îngrijește ca soarele să răsară mâine dimineață la vreme anume, cu ușurință va dezlega și toate măruntele voastre grijii.

Zice Domnul Iisus: *Marto, Marto, te silești și de multe te grijești, dar un lucru este de trebuință (Lc. 10, 41).*

Care este acest unul?

Este credința: 1) că Tatăl este viu; 2) că El poartă grija de căpetenie pentru toți și pentru fiecare; 3) că *Fiul nu poate face nimic de la Sine (In. 5, 19).*

Și atunci, cum de nu se preschimbă toate grijile voastre în cântec? De credeți cu adevărat în Tatăl Cel viu și treaz, toate grijile voastre pământești sunt absurde. Prin nenumăratele voastre grijii nu faceți decât să doveziți că nu credeți în Dumnezeu. Iar de spuneți că credeți, dar să încovoiati posomorâți sub povara grijilor, credința voastră este lipsită de noimă. Reiese că Gospodarul casei lumii nu vrea sau nu poate, nu Se pricepe să poarte grija de casa Lui, ci dă totul pe mâna näimiților. Dar cum vor salva